

DOPORUČENÉ POSTUPY LÉČBY ZÁVISLOSTI NA TABÁKU

Eva Králíková

Centrum pro závislé na tabáku III. interní kliniky 1. LF UK a VFN

Ústav hygieny a epidemiologie 1. LF UK a VFN

GUIDELINES LÉČBY ZNĚ V PSYCHIATRII

spotřebují polovinu prodaných cigaret, 25-32 let života....

SAMHSA ADVISORY

Substance Abuse and Mental Health
Services Administration

IMPLEMENTING TOBACCO CESSATION TREATMENT FOR INDIVIDUALS WITH SERIOUS MENTAL ILLNESS:

A QUICK GUIDE FOR PROGRAM DIRECTORS AND CLINICIANS

**Why Implement Tobacco Cessation Treatment for Individuals with Serious Mental
Illness (SMI)?**

Smoking Cessation Interventions for Patients with Severe Mental Illnesses: A Review of Clinical Effectiveness and Guidelines

CADTH Rapid Response Report: Summary with Critical Appraisal

Deepa Jahagirdar and David Kaunelis.

Ottawa (ON): [Canadian Agency for Drugs and Technologies in Health](#); 2017 Aug 24.

[Copyright and Permissions](#)

Smoking and mental illness: A guide for health professionals

Around 32% of people with mental illness smoke cigarettes¹. However, tobacco addiction is more common among people with low prevalence mental illnesses than those with high prevalence disorders². International and Australian studies among people with psychotic illness such as schizophrenia have found rates of smoking between 60% and 73%^{3,4}.

The reasons people with a mental illness smoke are complex, but many seriously want to quit and are capable of doing so with the right support. They often feel they can't quit alone, but have difficulty finding a health professional who feels confident to help them with this task.

Some health professionals may view smoking as one of the few 'pleasures' for people with a mental illness, and don't see an immediate need to challenge this. However, for people with a mental illness there are additional physical, psychological and social risks involved in smoking. They have a lot to gain from quitting but they need support to achieve this.

Australian Government
Department of Health and Ageing

sane
AUSTRALIA

32%

of people with mental
illness smoke cigarettes

„NEVĚDĚL/A JSEM,

...ŽE NA TO EXISTUJE **LÉČBA**“

...ŽE JE **HRAZENÁ** ZE ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ“

...ŽE SE NEMUSÍM CÍTIT TAK MIZERNĚ, ŽE
EXISTUJÍ **LÉKY** “

Dg. F 17 = PŘÍČINA **SEDMINY** VŠECH ÚMRTÍ V ČR

PSYCH. PACIENTI = **HLAVNÍ PŘÍČINA**,
kouření jim ↓ život o 25 – 32 let

Kouření: 16 000 – 18 000 úmrtí/rok

Alkohol: 6000 – 7000

Ilegální drogy: 200 - 300

Peto, R., Lopez, A.D., Hongchao, P., Boreham, J., Thun, M.: Mortality from smoking in developed countries 1950-2020, updated 2015 <http://gas.ctsu.ox.ac.uk/tobacco/>

GBD 2015 Tobacco Collaborators. Smoking prevalence and attributable disease burden in 195 countries and territories, 1990-2015: a systematic analysis from the Global Burden of Disease Study 2015. Lancet. 2017 May 13;389(10082):1885-1906. doi: 10.1016/S0140-6736(17)30819-X. Epub 2017 Apr 5. Erratum in: Lancet. 2017 Oct 7;390(10103):1644. PMID: 28390697; PMCID: PMC5439023. [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(17\)30819-X/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(17)30819-X/fulltext)

ÚČINNÁ LÉČBA EXISTUJE

25501 – vstupní intervence, 1/rok, 3/život (60 minut), podrobně viz:

<https://szv.mzcr.cz/Vykon/Detail/25501>

25503 – kontrolní návštěva 8/rok (30 minut), podrobně viz:

<https://szv.mzcr.cz/Vykon/Detail/25503>

Tyto výkony mohou nasmlouvat lékaři oboru 205-pneumologie a ftizeologie, 101-všeobecné lékařství, 002-praktické lékařství pro děti a dorost, 001-všeobecné praktické lékařství, 308-návykové nemoci, 107-kardiologie, 301-dětské lékařství, 603-gynekologie a porodnictví, 305-psychiatrie

25504 – rozšířená (i když de facto krátká) **intervence** v léčbě závislosti na tabáku 4/život (10 minut) je možná pouze v rámci programu včasného zachytu karcinomu plic pro odbornosti 205 a 101, podrobně viz:

<https://szv.mzcr.cz/Vykon/Detail/25504>

RÁMCOVÁ ÚMLUVA WHO O KONTROLE TABÁKU – ČLÁNEK 14

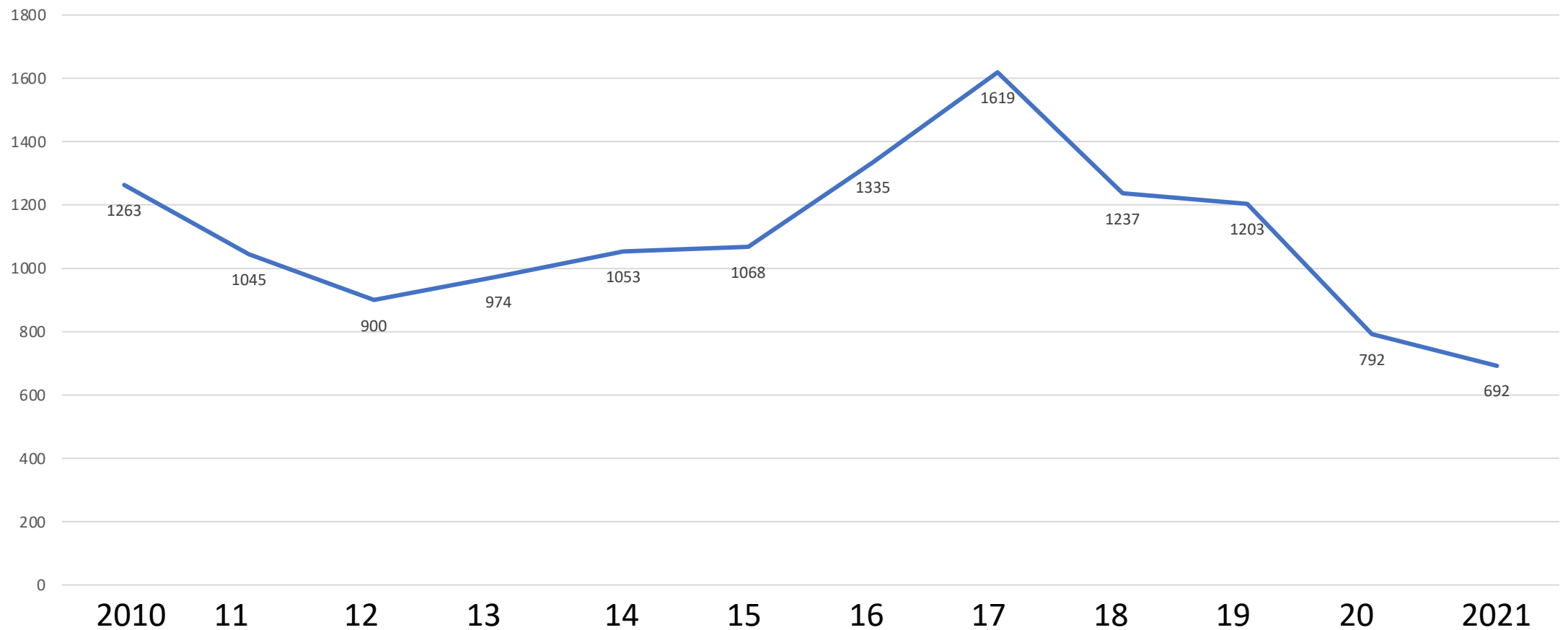
Léčba závislosti na tabáku má být
implementována **do všech úrovní**
stávajících zdravotních systémů

FCTC/COP4(8) Guidelines for implementation of Article 14 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control
(Demand reduction measures concerning tobacco dependence and cessation)

<https://www.who.int/fctc/Guidelines.pdf?ua=1>

VYKAZOVÁNÍ VSTUPNÍ INTERVENCE (25501) 2010-21

data zdravotních pojišťoven

JAK LÉČÍME F 17 u cca 2 000 000 kuřáků?

(data za 2021)

38 % kuřáků bylo doporučeno přestat¹
(„přestaňte kouřit“) (= 760 000)

7 % bylo nabídnuta léčba¹ (= 140 000)

0,0346 % léčeno²: výkon 25501 (=vstupní
intervence) vykázán v celé ČR **692x**

¹ Csémy L, Dvořáková Z, Fialová A, Kodl M, Malý M, Skývová M: Užívání tabáku a alkoholu v České republice 2021 (NAUTA), SZÚ, 2022
http://www.szu.cz/uploads/documents/szu/aktual/NAUTA_2021.pdf

² Data zdravotních pojišťoven

2022

Králíková, E., Zvolská, K., Štěpánková, L., Pánková, A.: **Doporučení pro léčbu závislosti na tabáku**, Čas Lék čes., 161, 2022, 1, 33 – 43 (3. verze po 2005, 2015)

<https://www.slzt.cz/media/document/79bee9694f97b9bdf14eafaf8f20b392.pdf>

Šťastný, B., Králíková, E., Seifert, B., Býma, S.: **Léčba závislosti na tabáku v ordinaci všeobecného praktického lékaře**, Doporučené diagnostické a léčebné postupy pro všeobecné praktické lékaře, 2022

<https://www.svl.cz/files/files/Doporucene-postupy/2020/DP-Tabak.pdf>

Králíková, E., Aschermann, M., Dvořák, V., Jirkovská, J., Hartinger, J., Kališová, L., Losse, S., Pánková, A., Petanová, J., Popov, P., Šťastný, B., Štěpánková, L., Vokurka, S., Zvolská, K.: **Léčba závislosti na tabáku, klinický doporučený postup**, UZIS, 2022 (Metodika GRADE - Grading of Recommendations Assessment, Development and Evaluation, 124 stran včetně 448 citací) <https://kdp.uzis.cz/index.php?pg=kdp&id=56>

O projektu ▼

Národní metodika tvorby KDP

Návrhy klinických doporučených postupů

Vzdělávání a e-learning ▼

Fotogalerie

Synergické projekty

cs / en

ROZPRACOVANÉ NÁVRHY KDP

NÁVRHY KDP VE VEŘEJNÉ OPONENTUŘE

DOKONČENÉ NÁVRHY KDP SCHVÁLENÉ GK

Léčba závislosti na tabáku

Téma návrhu KDP

Závislost na tabáku

Odborná společnost

Společnost pro léčbu závislosti na tabáku

Pracovní tým tvůrců návrhu KDP

Plná verze návrhu KDP

Souhrn návrhu KDP

Informace pro pacienty

DĚKUJI ZA VÁŠ ČAS VĚNOVANÝ KOUŘENÍ VAŠICH PACIENTŮ

Eva Králíková

WWW.SLZT.CZ

tým Centra pro závislé na tabáku III. interní kliniky 1. LF UK a VFN

VÝROČNÍ ČLENSKÉ SHROMÁŽDĚNÍ 18.4.23

- Počet přítomných, případně náhradní členské shromáždění (v roce 2022 zaplatilo 26 osob)
- Výroční zpráva SLZT 2022
- Doporučené postupy léčby závislosti na tabáku
- Spolupráce SLZT na screeningových programech
- Sesterská sekce
- Různé

Zpráva o hospodaření SLZT v roce 2022

Hospodaření SLZT bylo v roce 2022 nadále ovlivněno zejména covidovou epidemií, která v podstatě zastavila činnost spolku běžnou v minulých letech. Společnost se proto věnovala stabilizaci své činnosti a udržení kontaktů mezi členy.

SLZT měla jako příjmy pouze členské příspěvky ve výši 2600,- Kč a hospodařila se zůstatkem grantu po vyrovnání všech jeho nákladů.

Výdaje byly tvořeny jenom náklady na účast na seminářích a vedení účetnictví v celkové výši 5170,- Kč. Zbytek tvořily náklady na bankovní poplatky ve výši 365,- Kč.

V majetku SLZT je nábytek v hodnotě 51.472,- Kč, dále projektor za 11.600,- Kč, skartovačka a notebook za 31.188,- Kč. Inventurní komise navrhla skartovačku a notebook vzhledem k fyzickému a morálnímu opotřebení vyřadit z používání a zlikvidovat. Zůstatková hodnota softwaru je 0,- Kč, pořizovací 385.229,- Kč.

Společnost měla ke konci roku jednu pohledávku ve výši 100 tisíc Kč, která byla uhrazena počátkem ledna 2023. Výnosy jsou určeny na výrobu propagačních materiálů. Závazky neměla společnost žádné.

Zůstatek pokladny k 31. 12. 2021 činil 942,- Kč. Na běžných účtech bylo k témuž datu **221.635,98 Kč na hlavním účtu SLZT a 49.474,56 Kč na podúčtu sester.**